

Ajustarea bazei de impozitare a taxei pe valoarea adăugată

Prof. univ. dr. Lucian CERNUȘCA

Universitatea Aurel Vlaicu din Arad

Abstract

The tax base and the related value added tax is fully determined on the delivery of goods and/or the performance of services. The present article discusses a series of theoretical and practical aspects regarding the cases where the tax basis for the VAT can be reduced in accordance with the provisions of Article 287 from the Fiscal Code and the related Methodological appliance pronouncements.

Key terms: tax base, VAT, adjustment, packaging, discounts, bankruptcy, reorganisation plan

Termeni-cheie: bază de impozitare, TVA, ajustare, ambalaje, discounturi, faliment, plan de reorganizare

Clasificare JEL: K34, M41

To cite this article: Lucian Cernușca, *Ajustarea bazei de impozitare a taxei pe valoarea adăugată*, *CECCAR Business Review*, N° 9/2021, pp. 22-32, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2021.09.03>

Baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată corespunzătoare se determină integral la livrarea bunurilor și/sau prestarea serviciilor. În conformitate cu art. 287 din Codul fiscal, baza de impozitare se reduce în următoarele situații:

✓ În cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, calitatea ori prețurile bunurilor livrate sau ale serviciilor prestate, precum și în cel al desființării totale ori parțiale a contractului pentru livrarea sau prestarea în cauză ca urmare a unui acord scris între părți sau a unei hotărâri judecătorești definitive/definitive și irevocabile, după caz, ori în urma unui arbitraj

Exemplul 1

Societatea X vinde produse finite în valoare de 2.000 lei (100 buc. x 20 lei/buc.), TVA 19%, costul de producție fiind de 1.500 lei (100 buc. x 15 lei/buc.). Clientul constată că 20 de bucăți din produsele finite livrate nu corespund calitativ și le returnează furnizorului.

Ne propunem să prezentăm înregistrările în contabilitatea furnizorului.

– Vânzarea produselor finite:

2.380 lei	4111	=	%	2.380 lei
	„Clienți”		7015	2.000 lei
			Venituri din vânzarea produselor finite”	
			4427	380 lei
			„TVA colectată”	

– Descărcarea din gestiune a produselor finite vândute (100 buc. x 15 lei/buc.):

1.500 lei	711	=	345	1.500 lei
	„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse		„Produse finite”	

– Returul produselor finite (ajustarea venitului din vânzarea produselor finite și a creanței pentru produsele returnate):

(476 lei)	4111	=	%	<u>(476 lei)</u>
	„Clienți”		7015	(400 lei)
			Venituri din vânzarea produselor finite”	
			4427	(76 lei)
			„TVA colectată”	

– Ajustarea stocului de produse finite (20 buc. x 15 lei/buc.):

(300 lei)	711	=	345	(300 lei)
	„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse		„Produse finite”	

Factura de stornare emisă de societatea X către clientul său ca urmare a refuzului acestuia de a recepționa cantitatea de 20 de bucăți de produse finite se prezintă după cum urmează:

Data facturării	Cota TVA 9%					
Nr. crt.	Denumirea produselor sau a serviciilor	UM	Cantitatea	Preț unitar (fără TVA) - lei -	Valoarea - lei -	Valoarea TVA - lei -
1.	Retur marfă	Buc.	20	(20)	(400)	(76)
				Total	(400)	(76)
				Total de plată	(476)	

✓ În cazul desființării totale sau parțiale a contractului pentru livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, înainte de efectuarea acestora, dar pentru care au fost emise facturi în avans

Exemplul 2

Societatea X achiziționează mărfuri de la furnizorul Y în sumă de 6.000 lei, TVA 19%. Acesta din urmă emite o factură de avans care se înregistrează în contabilitatea ambelor entități. Contractul pentru livrarea bunurilor se desființează de comun acord înainte de efectuarea sa, dar după emiterea facturii de avans.

Ne propunem să prezentăm înregistrările în contabilitatea cumpărătorului și în cea a furnizorului.

Înregistrările în contabilitatea cumpărătorului:

– Înregistrarea facturii de avans:

<u>7.140 lei</u>	%	=	401	7.140 lei
6.000 lei	409		„Furnizori”	
	Furnizori debitori			
1.140 lei	4426			
	„TVA deductibilă”			

– Stornarea facturii de avans (desființarea contractului pentru livrarea de bunuri):

<u>(7.140 lei)</u>	%	=	401	(7.140 lei)
(6.000 lei)	409		„Furnizori”	
	Furnizori debitori			
(1.140 lei)	4426		„TVA deductibilă”	

Înregistrările în contabilitatea furnizorului:

– Înregistrarea facturii de avans:

7.140 lei	4111	=	%	<u>7.140 lei</u>
	„Clienți”		419	6.000 lei
			„Clienți – creditori”	
			4427	1.140 lei
			„TVA colectată”	

– Stornarea facturii de avans (desființarea contractului pentru livrarea de bunuri):

<u>(7.140 lei)</u>	4111	=	%	<u>(7.140 lei)</u>
	„Clienți”		419	(6.000 lei)
			„Clienți – creditori”	
			4427	(1.140 lei)
			„TVA colectată”	

✓ În cazul în care rabaturile, remizele, risturnele și celelalte reduceri de preț prevăzute la art. 286 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal sunt acordate după livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor

Exemplul 3

La data de 15.09.2021, societatea X achiziționează materii prime în valoare de 6.000 lei, TVA 19%. Aceasta primește din partea furnizorului o reducere comercială de 10% sub formă de remiză.

Ne propunem să prezentăm tratamentul contabil efectuat de cumpărător în funcție de momentul primirii discountului, după cum urmează:

- cazul 1 – discountul este acordat pe o factură ulterioară, moment în care materiile prime se află în totalitate în gestiune;
- cazul 2 – discountul este acordat pe o factură ulterioară, moment în care în gestiune se mai află materii prime în valoare de 2.000 lei;
- cazul 3 – discountul este acordat pe o factură ulterioară, moment în care materiile prime nu se mai află în gestiune.

– Achiziția materiilor prime:

<u>7.140 lei</u>	%	=	401	7.140 lei
6.000 lei	301		„Furnizori”	
	Materii prime			
1.140 lei	4426		„TVA deductibilă”	

● **Cazul 1**

– Înregistrarea reducerii primite:

(714 lei)	%	=	401	(714 lei)
(600 lei)	301		„Furnizori”	
	Materii prime			
(114 lei)	4426			
	„TVA deductibilă”			

● **Cazul 2**

În această situație, înregistrarea reducerii se face distinct, în funcție de cantitatea de materii prime existente încă în stoc, astfel:

– Pentru materiile prime aflate încă în gestiune, discountul aferent, în sumă de 200 lei (2.000 lei x 10%), corectează costul acestora:

(238 lei)	%	=	401	(238 lei)
(200 lei)	301		„Furnizori”	
	Materii prime			
(38 lei)	4426			
	„TVA deductibilă”			

– Pentru materiile prime care nu se mai află în gestiune, în valoare de 4.000 lei (6.000 lei – 2.000 lei), discountul aferent, în sumă de 400 lei (4.000 lei x 10%), se evidențiază distinct în contabilitate, în contul 609 „Reduceri comerciale primite”:

400 lei	401	=	609	400 lei
	Furnizori		Reduceri comerciale primite	
(76 lei)	4426	=	401	(76 lei)
	„TVA deductibilă”		„Furnizori”	

● **Cazul 3**

600 lei	401	=	609	600 lei
	Furnizori		Reduceri comerciale primite	
(114 lei)	4426	=	401	(114 lei)
	„TVA deductibilă”		„Furnizori”	

✓ În cazul în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expedit marfa, pentru ambalajele care circulă prin facturare

Exemplul 4

Societatea X vinde 1.000 de sticle de băuturi răcoritoare livrate în navete, la prețul de 3 lei/sticlă, TVA 9%. Navetele, în număr de 50, circulă în regim de restituire, până la returnarea lor reținându-se 20 lei/buc. Toate cele 50 de navete sunt restituite.

Ne propunem să prezentăm înregistrările în contabilitatea furnizorului și în cea a cumpărătorului.

Înregistrările în contabilitatea furnizorului:

– Vânzarea băuturilor răcoritoare împreună cu ambalajele livrate pe bază de aviz:

4.270 lei	4111	=	%	4.270 lei
	„Clienți”		707	3.000 lei
			Venituri din	
			vânzarea mărfurilor”	
			4427	270 lei
			„TVA colectată”	
			419	1.000 lei*
			„Clienți – creditori”	

* 50 navețe x 20 lei/buc.

Contravaloarea ambalajelor nu intră în baza de impozitare, acestea urmând să fie restituite furnizorului.

– Expedierea ambalajelor către terți:

1.000 lei	358	=	381	1.000 lei
	„Ambalaje aflate la terți”		„Ambalaje”	

– Înregistrarea ambalajelor restituite de cumpărător:

(1.000 lei)	4111	=	419	(1.000 lei)
	„Clienți”		„Clienți – creditori”	

– Și concomitent:

1.000 lei	381	=	358	1.000 lei
	„Ambalaje”		„Ambalaje aflate la terți”	

Înregistrările în contabilitatea cumpărătorului:

– Achiziția băuturilor răcoritoare:

<u>4.270 lei</u>	%	=	401	4.270 lei
3.000 lei	371		„Furnizori”	
	„Mărfuri”			
270 lei	4426			
	„TVA deductibilă”			
1.000 lei	409			
	Furnizori debitori			

– Evidențierea ambalajelor păstrate temporar în gestiunea sa în contul extrabilanțier 8033 „Valori materiale primite în păstrare sau custodie”. În debit se reflectă stocul de ambalaje primite, iar în credit, cele restituite proprietarului pe măsura utilizării bunurilor ambalate sau la reprovizionare:

D 8033	1.000 lei
Valori materiale primite în păstrare sau custodie”	

– Restituirea ambalajelor (ulterior consumului băuturilor aflate în acestea):

(1.000 lei)	409	=	401	(1.000 lei)
	Furnizori debitori		Furnizori	

– Și concomitent:

C 8033	1.000 lei
Valori materiale primite în păstrare sau custodie”	

✓ În cazul în care contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate nu se poate încasa ca urmare a intrării în faliment a beneficiarului

Exemplul 5

La data de 25.08.2021, entitatea X îi vinde entității Y mărfuri în valoare de 5.000 lei, TVA 19%, urmând să încaseze creanța în 15 zile. La sfârșitul anului 2021, creanța nu este încasată și societatea X estimează că probabilitatea ca aceasta să nu îi mai fie achitată este de 100%. La data de 12.05.2022, creanța este catalogată irecuperabilă prin hotărâre judecătorească. Ambele companii sunt înființate în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și sunt înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, aplicând sistemul TVA la încasare. Ele nu sunt afiliate și sunt plătitoare de impozit pe profit, iar creanța nu este garantată de altă persoană.

Ne propunem să prezentăm înregistrările în contabilitatea furnizorului.

– Înregistrarea facturii privind vânzarea mărfurilor:

5.950 lei	4111	=	%	5.950 lei
	„Clienți”		707	5.000 lei
			Venituri din vânzarea mărfurilor”	
			4428	950 lei
			„TVA neexigibilă”	

– La 31.12.2021, trecerea la clienți incerti a creanței:

5.950 lei	4118	=	4111	5.950 lei
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„Clienți”	

– Înregistrarea la aceeași dată a unei ajustări pentru deprecierea creanței, întrucât probabilitatea de încasare a acesteia este scăzută:

5.950 lei	6814	=	491	5.950 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”		„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”	

Având în vedere că la data de 31.12.2021 creanța deținută asupra entității Y îndeplinește condițiile cumulative prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, entitatea X are dreptul la deducerea ajustării pentru deprecierea acesteia în limita a 100% din valoarea sa. Prin urmare, cheltuiala în sumă de 5.950 lei evidențiată în debitul contului 6814 este deductibilă integral.

– În luna mai 2022, trecerea pe pierdere a creanței și ajustarea TVA:

5.000 lei	654	=	4118	5.000 lei
	„Pierderi din creanțe și debitori diverși”		„Clienți incerti sau în litigiu”	
(950 lei)	4118	=	4428	(950 lei)
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„TVA neexigibilă”	

– Înregistrarea în debitul contului 8034 „Debitori scoși din activ, urmăriți în continuare” a sumei de 5.950 lei:

	D 8034	5.950 lei
	„Debitori scoși din activ, urmăriți în continuare”	

– Reluarea la venituri a ajustării pentru depreciere:

5.950 lei	491	=	7814	5.950 lei
	„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

Venitul în sumă de 5.950 lei este impozabil la calculul rezultatului fiscal.

Exemplul 6

În cursul lunii octombrie 2020, entitatea X realizează un transport intracomunitar de mărfuri pentru entitatea Y, pentru care la 14.10.2020 emite o factură de 1.500 euro, TVA 19%. Scadența privind efectuarea plății este stabilită pentru 31.10.2020, dar factura nu este achitată nici până la finalul exercițiului financiar 2020. La 15.12.2020, clientul intră în procedură simplificată de faliment și, prin urmare, entitatea X nu mai poate încasa contravaloarea serviciilor prestate. La 31.01.2021 au loc trecerea pe pierdere a creanței și ajustarea TVA. În 2020, cursul de schimb valutar a evoluat după cum urmează: 14.10 – 4,8734 lei/euro; 31.10 – 4,8743 lei/euro; 30.11 – 4,8735 lei/euro; 15.12 – 4,8686 lei/euro. Ambele societăți sunt înregistrate în scopuri de TVA și aplică sistemul de taxă cu exigibilitate normală, nu sunt afiliate și sunt plătitoare de impozit pe profit.

Ne propunem să stabilim procedura fiscală și contabilă aplicabilă în cazul de față.

– Înregistrarea facturii privind prestarea serviciilor:

8.699,02 lei	4111	=	%	<u>8.699,02 lei</u>
	„Clienți”		704	7.310,10 lei
			Venituri din servicii prestate	
			4427	1.388,92 lei
			„TVA colectată”	

– Evaluarea la sfârșitul lunilor octombrie și noiembrie a creanței în valută la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României din ultima zi bancară a lunii în cauză. În această situație, diferențele înregistrate se recunosc în contabilitate la alte venituri financiare sau alte cheltuieli financiare, după caz.

• Evaluarea la finele lunii octombrie:

Valoarea creanței la 14.10.2020	Valoarea creanței la 31.10.2020	Diferență de curs valutar (favorabilă)
1.785 euro x 4,8734 lei/euro = 8.699,02 lei	1.785 euro x 4,8743 lei/euro = 8.700,62 lei	8.700,62 lei – 8.699,02 lei = 1,6 lei

1,6 lei	4111	=	768	1,6 lei
	„Clienți”		„Alte venituri financiare”	

• Evaluarea la finele lunii noiembrie:

Valoarea creanței la 31.10.2020	Valoarea creanței la 30.11.2020	Diferență de curs valutar (nefavorabilă)
1.785 euro x 4,8743 lei/euro = 8.700,62 lei	1.785 euro x 4,8735 lei/euro = 8.699,19 lei	8.700,62 lei – 8.699,19 lei = 1,43 lei

1,43 lei 668 = 4111 1,43 lei
 „Alte cheltuieli financiare” „Clienți”

– Evaluarea la 15.12.2020:

În conformitate cu art. 107 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, „creanțele exprimate sau consolidate în valută vor fi înregistrate în tabelul preliminar la valoarea lor în lei, la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii insolvenței”.

Creanța deținută la entitatea Y este înregistrată în tabelul preliminar de creanțe la valoarea de 8.690,45 lei (1.785 euro x 4,8686 lei/euro).

Valoarea creanței la 30.11.2020	Valoarea creanței la 15.12.2020	Diferență de curs valutar (nefavorabilă)
1.785 euro x 4,8735 lei/euro = 8.699,19 lei	1.785 euro x 4,8686 lei/euro = 8.690,45 lei	8.699,19 lei – 8.690,45 lei = 8,74 lei

8,74 lei 668 = 4111 8,74 lei
 „Alte cheltuieli financiare” „Clienți”

– La 15.12.2020, trecerea la clienți incerti a creanței:

8.690,45 lei 4118 = 4111 8.690,45 lei
 „Clienți incerti
sau în litigiu” „Clienți”

– La 31.12.2020, înregistrarea unei ajustări pentru deprecierea creanței, întrucât probabilitatea de încasare a acesteia este scăzută:

8.690,45 lei 6814 = 491 8.690,45 lei
 „Cheltuieli de exploatare
privind ajustările
pentru deprecierea
activelor circulante” „Ajustări pentru deprecierea
creanțelor – clienți”

Având în vedere că la această dată creanța deținută asupra entității Y îndeplinește condițiile cumulative prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul fiscal, entitatea X are dreptul la deducerea ajustării pentru deprecierea acesteia în limita a 100% din valoarea sa. Prin urmare, cheltuiala în sumă de 8.690,45 lei evidențiată în debitul contului 6814 este deductibilă integral.

– La 31.01.2021, trecerea pe pierdere a creanței și ajustarea TVA:

7.310,10 lei 654 = 4118 7.310,10 lei
 „Pierderi din creanțe
și debitori diverși” „Clienți incerti
sau în litigiu”

(1.388,92 lei)	4118	=	4427	(1.388,92 lei)
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„TVA colectată”	

(8,57 lei)	654	=	4118	(8,57 lei)*
	„Pierderi din creanțe și debitori diverși”		„Clienți incerti sau în litigiu”	

* 1.785 euro x 4,8734 lei/euro – 1.785 euro x 4.8686 lei/euro

– Înregistrarea în debitul contului 8034 a sumei de 8.690,45 lei:

D 8034	8.690,45 lei
„Debitori scoși din activ, urmăriți în continuare”	

– Reluarea la venituri a ajustării pentru depreciere:

8.690,45 lei	491	=	7814	8.690,45 lei
	„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

Venitul în sumă de 8.690,45 lei este impozabil la calculul rezultatului fiscal.

✓ În cazul în care contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate nu se poate încasa ca urmare a punerii în aplicare a unui plan de reorganizare admis și confirmat printr-o sentință judecătorească prin care creanța creditorului este modificată sau eliminată

Exemplul 7

La data de 10.01.2020, entitatea X efectuează o prestare de servicii în sumă de 7.000 lei, TVA 19%, pentru entitatea Y. La 15.10.2020, aceasta din urmă intră în procedura generală de insolvență. În urma notificării primite de la administratorul judiciar desemnat în procedură, societatea X depune o declarație de creanță, fiind înscrisă în calitate de creditor chirografar în tabelul preliminar de creanțe cu suma de 8.330 lei (7.000 lei + 7.000 lei x 19%). La 20.01.2021, judecătorul sindic confirmă planul de reorganizare propus de administratorul judiciar al societății Y, pronunțând în acest sens o hotărâre judecătorească. Prin planul de reorganizare aprobat de adunarea creditorilor și confirmat de judecătorul sindic, creanțele chirografare sunt eliminate parțial, urmând să fie plătite doar în cotă de 40% (3.332 lei). Ținând cont de această situație, la 31.12.2020, X înregistrează o ajustare pentru depreciere aferentă creanței deținute la Y în cotă de 60%. Cele două companii nu sunt afiliate și sunt plătitoare de impozit pe profit, iar creanța nu este garantată de altă persoană.

Ne propunem să prezentăm înregistrările în contabilitatea furnizorului.

– La 10.01.2020, înregistrarea facturii privind prestarea serviciilor:

8.330 lei	4111	=	%	8.330 lei
	„Clienți”		704	7.000 lei
			Venituri din servicii prestate	
			4427	1.330 lei
			„TVA colectată”	

– La 15.10.2020, trecerea la clienți incerti a creanței:

8.330 lei	4118	=	4111	8.330 lei
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„Clienți”	

– La 31.12.2020, înregistrarea unei ajustări pentru deprecierea creanței pentru suma de 4.998 lei (8.330 lei x 60%), eliminată din programul de plăți:

4.998 lei	6814	=	491	4.998 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”		„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”	

Din punct de vedere fiscal, o cotă de 30% din valoarea creanțelor incerte este deductibilă conform art. 26 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal. Prin urmare, cheltuiala de 2.499 lei (8.330 lei x 30%) este deductibilă la calculul rezultatului fiscal, iar diferența până la 4.998 lei este nedeductibilă.

– Scoaterea din evidență a creanței eliminate din programul de plăți în urma confirmării planului de reorganizare de către judecătorul sindic și anularea ajustării bazei de impozitare:

4.200 lei	654	=	4118	4.200 lei*
	„Pierderi din creanțe și debitori diverși”		„Clienți incerti sau în litigiu”	

* (8.330 lei x 60%) – (8.330 lei x 60%) x 19/119

– Ajustarea bazei de impozitare pentru partea de creanță care nu se poate încasa, în conformitate cu art. 287 lit. d) din Codul fiscal. La acest moment, societatea X emite o factură de ajustare a bazei de impozitare a TVA (storno) pentru creanța pierdută:

(798 lei)	4118	=	4427	(798 lei)*
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„TVA colectată”	

* (8.330 lei x 60%) x 19/119

– Înregistrarea în debitul contului 8034 a sumei de 4.998 lei:

	D 8034			4.998 lei
	„Debitori scoși din activ, urmăriți în continuare”			

– Reluarea la venituri a ajustării pentru depreciere:

4.998 lei	491	=	7814	4.998 lei
	„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

Venitul în sumă de 2.499 lei (8.330 lei x 30%) este neimpozabil, iar diferența până la 4.998 lei se impozitează.

✓ În cazul în care contravaloarea totală sau parțială a bunurilor livrate sau a serviciilor prestate nu a fost încasată de la beneficiarii persoane fizice în 12 luni de la termenul de plată stabilit de părți ori, în lipsa acestuia, de la data emiterii facturii, cu excepția situației în care furnizorul/prestatorul și beneficiarul sunt părți afiliate în sensul art. 7 pct. 26 din Codul fiscal

Exemplul 8

Un client al societății X nu reușește timp de 12 luni să achite o factură restantă în sumă de 8.330 lei. Creanța nu este garantată de altă persoană, iar clientul este o persoană fizică neafiliată contribuabilului.

Ne propunem să stabilim procedura fiscală aplicabilă în cazul de față.

În situația în care contravaloarea bunurilor livrate către o persoană fizică neafiliată furnizorului nu se poate încasa timp de 12 luni, acesta poate să reducă baza de impozitare pentru a anula taxa colectată la momentul livrării. Societatea X emite o factură cu valoarea înscrisă cu semnul minus, deoarece baza de impozitare se reduce, aceasta fiind transmisă și beneficiarului. TVA colectată la data livrării, în sumă de 1.330 lei, va fi trecută la rubrica de regularizări în decontul de taxă în scopul recuperării.

Bibliografie

1. Cernușca, L. (2019), *Impozitarea afacerilor persoanelor fizice și juridice*, Editura Eurostampa, Timișoara.
2. Gomoii, B.C. (2019), *Instrumentarea contabilă și fiscală privind creanțele neîncasate*, Contabilitatea, expertiza și auditul afacerilor, nr. 11, pp. 11-19, <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/instrumentarea-contabila-si-fiscala-privind-creanțele-neincasate-a5707/>.
3. Marinescu, C. (2017), *Tratamentul contabil și fiscal al reducerilor comerciale și financiare*, Contabilitatea, expertiza și auditul afacerilor, nr. 3, pp. 20-27, <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/tratamentul-contabil-si-fiscal-al-reducerilor-comerciale-si-financiare-a2037/>.
4. Popa, A.F., Păunescu, M., Ciobanu, R. (2021), *Fiscalitate*, ediția a IV-a, Editura CECCAR, București.
5. Popa, N. (2018), *Contabilitatea ambalajelor în regim de restituire*, Contabilitatea, expertiza și auditul afacerilor, nr. 6, pp. 3-10, <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/contabilitatea-ambalajelor-in-regim-de-restituire-a3671/>.
6. Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 22/13.01.2016, cu modificările și completările ulterioare.
7. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial nr. 466/25.06.2014, cu modificările și completările ulterioare.
8. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
9. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.